

VIRTUTES
MERITAQUE
VIRI
*NOBILISSIMI AMPLISSIMI
CONSULTISSIMI QVE*
BARTHOLDI
HENRICI
BROKESII

I. V. L.

COMITIS PALATINI CAESAREI
REIPVBL. HAMBVRG.

NUPER

SENATORIS
ET
PROTOSCHOLARCHE

GRATAE PRUDENTIQUE

POSTERITATI

EX AVCTORITATE PVBLICA

AD

SPECTANDVM IMITANDVMQVE

PROPONIT

PAVLLVS SCHAFFSHAVSEN

LOGIC. METAPH. AC ELOQ. PROFESSOR

ET

GYMNASII H. A. RECTOR.

15

6

HAMBVRGI
TYPIS CONRADII KÖNIGII, AMPLISS. SENATVS, GYMNASII ET SCHOLAE TYPOGRAPHI.
MDCCCL.

Quum nulla magis re homines, tot tantisque
 praerogatiis brutis animantibus antecellentes,
 suam testari possint p[re]a ceteris animantibus
 praeftantiam, quam recto rationis v[er]su, virtu-
 tis amore, studioque bene de ciuibus patriaque merendi;
 tum in primis eos ipsos, qui hisce ornati fuere virtutibus, dignos
 esse, quorum laudabilia facta posteris ad imitandum propo-
 nantur, nemo facile, qui iustum rebus statuere pretium valet,
 inficias ibit. Inest in ipsa virtute, vitaque ad virtutem com-
 posita, aliquid, quod vel barbaros homines ad se trahit, atque
 suaui quadam ratione afficit et delectat. Quanto igitur magis
 gentes moratas tum grata ratione moueri oportet, quum ipsi
 suum virtuti decus suumque honorem tribui sentiunt. Neque
 profecto efficacius a vitiis retrahi, atque ad virtutis studium
 excitari possunt homines, quorum animis iusti honestique
 sensus a sapientissimo conditore inditus est, quam si aliorum vir-
 tutes iis ita ob oculos ponantur, vt easdem quasi in speculo
 contueri possint. Quam quidem ob caussam factum est, vt
 moratores gentes in seruanda virorum, insignibus virtutibus,
 praerogatiis atque meritis conspicuorum memoria, eadem
 que posteris prodenda, adeo diligentes prouidosque depre-
 hendamus. Ex hoc enim fonte fluxere *Liui*, *Taciti*, *Suetonii*, *Dionis Cassii*, *Polybii*, *Plutarchi*, commentarii, in quibus
 res in rebus publicis Romanorum atque Graecorum gestae
 nobis accurate, ingenue, eleganter enarrantur, quie non
 sine dulci virtutis atque ingenii Romanorum atque Graeco-
 rum sensu a nobis perlustrantur ac leguntur. Haec ipsa quo-
 que resid, quod iam vobis, ciues, exhibetur, pietatis monu-
 mentum

mentum produxit. Nostis, quem et quantum virum antea
aliquid tempus in Viro Nobilissimo, Consultissimoque
BARTHOLDO HENRICO BROKESIO
ineluctabilis fati vis ordini senatorio patriaeque communi-
eripuerit. Ea is erat ingenii suavitatem, iudicij acrimonia,
morum dulcedine, et in primis poeseos excelsa ac leniter fluente
facundia praeditus, ut vel Principes viri in illo colendo atque
ornando secum inuicem certauerint. Ut igitur Amplissimi
Patriae Patres eam, qua pie defunctum complexi fuere, pie-
tatem posteris testatam redderent; publicum Tanto Viro
pietatis monumentum statui iusserunt. Cuius quidem officii
partes quum mihi clementer a Sapientissimis Patribus deman-
datae sint; ego profecto laetitia quidem insigni, ast tamen
haud ab omni tristitia sensu vacua, ad eas exsequendas me
accingo. Quod dum facere contendo, tam vberem dicendi
materiam mihi suppeditari sentio, vt, si digne laudes atque
merita Illustris BROKESII exponere vellem, immensae
molis liber conscribendus mihi esset. Ne igitur iustum men-
suram scriptio haec excedat, intra eos me continebo cancellos,
qui mihi sunt praestituti, eaque tantum, quae cum huius
libelli scopo consentiunt, cum lectoribus meis communicabo,
amplorem vitae incomparabilis BROKESII nostri enarra-
tionem ei, qui integrum de vita BROKESII commenta-
rium pollicitus est, relicturus.

Haud ignota est lis illa, quae inter complures Graeciae
ciuitates de vindicando sibi excelsi ingenii vate Homero exorta
est, qualibet earum, Homerum ciuem suum esse, affirmante;
ex qua quidem lite addiscitur, quantae laudi sibi eius temporis
ciuitates duxerint, sapientes produxisse viros, simulque per-
spicitur, iure meritoque gloriari posse Hamburgum, quod
BROKESIVM, Homero certe sapientiae gloria parem
genuerit. Hac enim nobilissima in urbe die 22. Septembr.
A. R. S. MDCLXXX. in lucem editus est. Patrem habuit
BERNHARDVM, virum integerrimum, qui quidem mercata-
ram non sine laude fecit; matrem vero matronam honestissi-
mam, MARGARETHAM ELMHOFF. Auum veneratus est
BARTHOLDVM; ab auum IOANNEM BROKESIVM, qui,
relieta Lubeca, Hamburgum migravit, ibique rerum suarum
domicilium posuit; cuius vero ambo fratres, HENRICVS atque
OTTO, Lubecae commorati, in consulariem dignitatem euicti
fuere. At auus eius, qui saeculo decimo sexto floruit, con-
sulari potestate rem publicam Lubecensem rexit, classique,
aduersus Suecos ornatae, cum imperio praefuit. De cuius;
maiorumque suorum virtutibus adhuc testantur monumenta illa
publica

publica in eorum honorem Lubecae in templo D. Mariae sacro posita. Patre eo tempore priuatum se sensit, quo eius consiliis atque cura quam maxime indigebat; vix dum enim decimum quartum aetatis annum ingressus erat, quum Anno M DC XCIV. pater eius mortem cum vita commutaret. Sed quemadmodum excelsa magnaue ingenia ignea illa, qua praedita sunt, vi ad virtutum litterarumque studia per se feruntur, neque exhortatore fere opus habere videntur; ita quoque hoc BROKESIO nostro accidisse nouimus. Is enim, quo iam a pueritia in omnis generis artes atque scientias flagrabat amore summo, easdem maxima arripiebat animi cupiditate. Ad quam quum accederet sagax prudentis matris de filio rite educando cura, factum est, vt primo ingénium eius priuato cūdam magistro formandum committeretur: a quo quum bene iacta essent earum litterarum, quibus puerilis aetas imbui debet, fundamenta traditus est sollertissimis ingeniorum moderatoribus *Reimaro*, atque *Krusikenio*, Ioannei Hamb. collegis. Horum fideli institutione factum est, vt mox in primam recipi posset scholae Joanneae classem, vbi, quum linguas eruditis familiares strenue didicerat, dignus iudicatus est, qui Anno M DC XCVII. ciuibus Gymnasii nostri adscriberetur, vt iam iis scientiis vna cum litteris humanioribus operam daret, quibus animus ad res rite pensitandas diuidicandasque aptus redditur. Quas quidem litteras quum rite percepisset, occasioque ipsi praeberetur, illum vivacis ingenii ardorem, secundum quem et exteris inuisere regiones incitabatur, exsatiandi, iter Dresden, ad aulam Principis Electoris Saxonici, socio viro hand indocto, *Granardo*; iniit, vnde postea Pragam contendit, Viennam petiturus. Quod vero consilium quominus exequi posset, impedimentis quibusdam factum est, quae a S. V. GÖTTENIO *Europ. erud. P. I. p. II.* enarrantur. Quare Hamburgum reuerti constituebat.

In patriam redux factus bonam temporis partem arti pingendi atque musicae, ipsis litterarum studiis nequaquam neglectis, impendit; quae quidem artes quanto gaudeant vñsum demum didicit, quum deinde ad poesin excolendam se in primis applicaret. Illud enim certum atque omnium prudenter iudicio comprobatum est, artem pingendi, sonorumque studium sororio esse vinculo cum poesi coniuncta. Vnde igitur factum, vt BROKESIVS laudatis illis artibus exornatus, tum, quum Europae regiones praecipuas attentus lustraret, de tot tantisque artis operibus vere iudicare valuerit, siveque praestantissimorum in sua cuiuslibet arte virorum familiaritatem sibi conciliauerit.

Quum iam iis artibus, quae litterarum studiis iunctae, decus iisdem atque splendorem conciliant, esset ornatus BROKESIVS noster; tempus esse perspiciebat, de grauioribus rebus cogitandi, Academiamque eligendi, in qua solidam iuris cognitionem acquirere sibi posset. Quae haud pridem a Serenissimo Brandenburgensium Principe Electore constituta erat Academia Halensis tot illustribus gaudebat doctoribus, ut omnino eam reliquis omnibus anteferret BROKESIVS. Quare Anno M DCC eandem adiit, atque sub auspiciis Summorum Virorum, *Strykii*, *Thomasi*, *Ludovici*, atque *Ludewigii*, insignes in iuris scientia progressus fecit. Quemadmodum autem feruentium ingeniorum ea est indoles, ut, vbi cunque aliquid noui, quod quidem attentione sua dignum putant, accidere comperiuntur, illud haud quam fine accurata inuestigatione praetermittant, sed aduolent, adspiciant, spectent, enotent, mirentur; ita quoque BROKESIVS, quo erat ingenii feruore, elabi haud patiebatur eam, quae tum aderat, occasionem, spectandi nuptiarum Celsissimae Principis regiae Borussicae natu maioris sollemnia. Biennium quum esset Halae commoratus, Wetzlariam est profectus: qua quidem in vrbe per dimidium anni spatium substitit, caussarumque ibi agendarum rationes modumque ductu *Seipii*, oratoris ciuitatis publici, didicit. Wetzlaria Geneuam, nobilem illam politamque Heluetiae ciuitatem, proficisci constituerat. Sed vix Heidelbergam reliquerat, en nuntius de fatali apud Hüningam commisso paelio aduolat. Quo ille nuntio consilium suum mutare coactus, Norimbergam petiit. Vbi posteaquam per aliquod tempus haeserat, suau Comitis de Oxenstirn, quo familiariter vtebatur, consilium cepit, Venetias adeundi; quod quoque consilium est exsequutus, indeque Romam profectus, qua in yrbe religionis sollemnia, quae hebdomade sacra ibi celebrantur, spectauit. Roma Florentiam, indeque Portum Liburnum contendit; quo in itinere constitutus simul Sienam, Pistoiam, Luccam inuisit. Portu Liburno quum haereret, in periculosum incidit morbum: e quo postquam paullulum recreatus erat, medico hortante Genuam, pulcherrimam illam opulentissimamque Italiae urbem, conscientia naui, iter direxit. Quoniam vero id, quod antea iam ceperat, consilium, Coloniam Allobrogum inuisendi, denuo animum eius agitaret, relicta Genua, Sauonam nauiclus est, Augustam Taurinorum inde profecturus. Quod iter destinatum ob belli motus, regiones illas turbantes, licet immutare aliqua ex parte cogeretur, tamen saluus fospesque Geneuam accessit; quanquam hoc ipsum iter maxime molestum pericu-

periculofsumque expertus est, quum illud Alpium iugum, quod nemo mortalium per decem fere annorum spatum ascenderat, ei superandum fuisset. Geneuae per dimidii anni spatium commoratus Lausanam se contulit, ibique familiaritatem cum celebri illo nostri saeculi Philosopho ac Mathematico, qui quidem nonagenario maior ante aliquot annos e viuis excessit, *Crousazio* contraxit. Laufana relicta per Lugdunum Parisios tetendit; indeque in Hollandiam profectus est, eo quidem consilio, ut inde in Angliam, feracem illam praestantissimorum ingeniorum matrem, traiiceret; atque tum demum, quum, longa prudentique instituta peregrinatione exercitatus, accuratam rerum cognitionem sibi comparasset, in aula quadam fortunae suae sedem inueniret. Ait vero aliud de se constituisse diuinum fatum comperit. Quum enim consilium illud, in Angliam traiiciendi, animo volueret, afferuntur eius litterae, obitum sororis eius vnicae nuntiantes, simulque voluntatem aperientes matris, desiderio eum coram videndi, eiusque fruendi consuetudine flagrantis. Quare ille, abiepto priori confilio, Lugdunum Batauorum repetens, I. V. Licentiam petuit, eandemque habita Anno M DCC IV. Dissert. *de Cambio* impetravit.

Est profecto illud sapientiae diuinae, cuius diligens contemplatio summa prudentes voluptate afficit, specimen haud infimum, quod ii, qui litterarum studiis operam suam consecrarent, omnes haud in unum studiorum genus naturae quodam impetu ferantur, sed alter hoc, alter alio studiorum genere in primis delectetur. Sic inter eos, qui iuris scientiae se dederunt, alios pugnaci illo atque contentioso, quod in foro obtinet, dicendi genere in primis oblectari; alios vero dulcem illam atque mollem, quae in interpretandis ex antiquis Romanorum moribus ac consuetudinibus versatur legibus, iuris scientiam, litterasque quae humaniores merito vocantur, propterea quod humanos reddunt homines, eorundemque emolliunt mores, praecipue excolere experimur. BROKESII nostri ingenium, quum mite esset atque placidum, a strepitu forensi abhorrebat. Quare in foro haud versabatur, neque litigantibus praefidium praestabat; sed potius emendandis per poesin hominum, in vitia nimis pronortum, moribus, veteres sapientes sequutus, operam dabat. Est autem illud in Nostro in primis mirandum, obseruatique dignum, quod, quum antea ad poesin haud adeo propensus fuisset, postea, quum ex itineribus redux esset factus, singulari quodam naturae instinctu in poesin fundendaque carmina le ferri sentiret. Vnde certe illud discitur, latere in animis hominum semina

semina quaedam propensionum, quae tum demum erumpunt ac progerminant, quum ipse animus satis cultus est ac efformatus. Neque profecto sine successu egit BROKESIVS, quum naturam ducem sequeretur. Quod enim primum Anno M DCC XII. edidit dexteritatis poeticae specimen, e versibus aequalibus denuo repetendis, atque inaequalibus haud repetendis mixtum, et ad concentus musicos modulandum carmen, quod Oratorium vulgo dicunt, quo quidem earminel cruciatus illos, quos Seruator O. M. nostri caussa percessus est, magnifica, splendida, atque ad mouendum animum accommodata ratione enarratit; tanto omnium cuin plausu exceptum est, vt a pluribus uno in numerum sonis aptum redactum, atque in coetibus publicis etiam eorum, qui Tridentini concilii placita approbant, plus simplici vice, pietatis alenda caussa ad concentus musicos decantatum fuerit. Eandem experta est fortunam ea, quam sub idem fere tempus euulgauit, germanica carminis, italico sermone ab Equite *Marino* compositi, in quo quidem caedes infantum Bethlehemiticorum, ab Herode facta, eleganter depingitur, interpretatio.

Est illud commune fere deprauato hominum generi vitium, vt, quae quotidie sensus suos feriunt, negligenter percipient, nec iis commoueantur; quum contra res nouae, atque insolitae eos e somno excitare, eorundemque animos ad se flectere valeant. Quae quum ita sint, laudandum profecto est eorum consilium, qui homines ad res, quotidie iis se offerentes, attentos reddere, atque ad mirandum sapientiam, potentiam, benignitatem Optimi Numinis, etiam in iis rebus, atque in primis in rebus creatis, se prodentem, ducere conantur. Et quo modo melius aptiusque illud effici potest, quam diuina illa, quae poesis dicitur, arte? Haec enim quum per se iam animos hominum oblectare, voluptate perfundere, mouere, ac suaui quadam vi trahere et ad se rapere valeat; tum in primis profecto diuinam suam exferit vim, quum, ab abusibus, quibus vana hominum ingenia eam deprauarunt, purgata, fini suo contenienter ad celebranda summa Summi Numinis opera rite accommodatur. BROKESIO nostro haec omnino tribuenda est laus, quod primus insignem eam, qua diuino afflatu ornatus erat, carminum pangendorum dexteritatem ad manifestandam hominibus sapientissimi Numinis gloriam, et tota mundi compage quam apertissime elucentem, contulerit. Quamprimum enim animum ad componenda carmina applicaret, statim benignissimi Conditoris sapientiam, potentiam, in genus humanum amorem,

rem, pulchritudinemque in rebus, a Deo conditis, conspicuam carminibus suis celebrare laborauit. Quem finem ut eo celestius assequeretur, ea, quae seorsim composuerat, carmina collegit, iunctimque sub indice: oblectatio animi in Deo e contemplatione rerum in mundo obuiarum orta, irdishes Bergmigen in Gott, euulgauit; neque vñquam destitit, quo minus hunc laborem continuaret. Quin immo eam e laudabili illo studio obtinuit felicitatem, (ita enim eam vere praedicabat) ut alios quoque suo exemplo ad extollendas carminibus suis optimi Numinis laudes excitaret: id quod Triller, Zelliique exempla testantur. Quanto autem eruditorum plausu BROKESII, opera diuina carminibus celebrandi studium, sit exceptum, ex laudibus illis, quibus iure meritoque id in diariis eruditorum ornatum fuit, intelligi potest. Mihi vnicum huic opellae inferere liceat huius rei documentum, quod quidem eo maiori NOSTRO gloriae cedit, quum ab eo profectum est viro, quem ab omni partium studio alienum fuisse omnes intelligent. Est autem is THEOPH. SIEGRID. BAYERVS, qui in litteris ad pie defunctum I. C. Wolfium, Petropoli die vices primo Sept. A. MDCCXXIX datis, ita de BROKESIO: *Communicabis commentarios academiae nostrae primos cum Amplissimo BROKESIO, quem meo nomine salutabis, si me amas.* Est enim incredibilis amor illius summi viri in animo meo incensus et quasi inflammatus ab admiratione tanti ingenii tantaeque artis. Illud ego diuinum os quam vellem aliquando intueri! quod vnum datum est, libellos eius in sinu et oculis meis habitare sino, illis me reficio, ubi me aliorum satietas capit, illos quum euoluo, excitari me quasi diuino quodam et caelesti furore sentio. Virum fortem et magnanimum! qui ausus est nobilissimam artem ex seruitute illa sordida afferere in libertatem, iocisque illis proteruis et veneribus extortam Deo consecrare, O nobile et excelsum ingenium! quo philosophiam induit in numeros, docuitque Deo placere. Et in aliis ad b. Wolfium die tertio Aug. MDCCXXXI. exaratis litteris ita de BROKESIO scribit BAYERVS: *Nullamibi cum BROKESIO vestro intercedit coniunctio, quam ille quidem sentiat, maxima quam non sentit.* Nam illius a diuinis carminibus totus pendeo. *Quam saepe animus meus summa et sanctissima laetitia perfunditur, quum canentem audio, veluti praesenti gratias ago, veluti cum affidente colloquor.* Fac sentiat gratum animum, quod carmina eius me non modo delectant, sed, quod est sumnum, ad pietatem Numinis atque honorem inflammant.

BROKESIVS quum flagraret desiderio; veram in Deum pietatem ac virtutis amorem hominum animis instillandi, tum in primis hoc suum studium in emendandis ciuium moribus desiderari haud passus est. Ei enim haec debetur gloria, quod prima posuerit eius societatis fundamenta, quae, assumto sibi *Patriotarum* nomine, hunc sibi praefixerat finem, ut ciuium mores corrigeret, illosque ad veram virtutem amplectendam excitaret. Quam quidem societatem praestantissimi primique huius ciuitatis viri, quorum nomina Tomo tertio scritptionis, quauis hebdomade ab illa societate euulgatae, atque deinde iunctim editae, et A. MDCCXLVII. tertia vice recusae, praefixa leguntur, coierunt. Qui liber, ab ornatisimis illis viris compolitus ac euulgatus, quum et argumentorum grauitate ac varietate, et terso, quo exaratus est, dicendi genere omnibus, subacta iudicandi facultate praeditis, iam diu se commendauerit, nostra haud indigere laude videtur.

Quemadmodum autem illa, quae in multorum usum se diffundere gestit, virtus, etiam ampliorem multorum commoda promouendi campum nancisci solet; ita quoque BROKESII virtutibus, iam tot speciminibus comprobatis, illud accidisse laeti sumus experti. Quum enim VIII. Id. Aug. MDCCXX. Illustri WIESIO (cuius immortalia in rem publicam nostram merita nulla vñquam obliuio obliterabit) fasces consulares, forte annuente, essent demandatae; BROKESIVS noster WIESII, antea Senatoris, loco Senator per formam legitimam, plaudentibus omnibus, qui reipubl. patriae bene cupiunt, est creatus. Quae quidem fortunae accessio eo inopinatior Ipsi accidit, quo minus eandem spe vñquam praeceperat: quandoquidem Ipsi constitutum erat, in suburbano suo, quod iam extrui curabat, tranquillam atque a negotiis publicis vacuam vitam vivere. Sed quum aliud de se statuisse diuinum Numen iam comperiret, eius voluntatem omnino sequendam esse pie duxit. Quamobrem totum se reipubl. patriae tradidit, eiusque salutem curis consiliisque suis promouere omnibus annis est viribus. Et profecto statim experta est res publica, quanta fidei, dexteritatis ac prudentiae virum in BROKESIO consequuta esset. Quum enim A. MDCCXXI. legati ad S. Caesaream Maiestatem, CAROLVM VI. glor. memor. mittendi essent, qui caussam ciuitatis apud Augustissimum Imperatorem agerent, dignus iudicatus est BROKESIVS noster, qui cum Magnifico Consule SILLEMIO (cuius virtutes atque merita ciuium animis firmiter infixae semper haerebunt) hoc ipsum munus grauissi-

grauissimum obiret. Qua quidem occasione Imperatori Maximo elegantissimum, a se compositum, carmen supplex tradidit, non sine summae gratiae significatione acceptum. Anno MDCCXXIV. binis vicibus Glückstadium ad Potentissimum Danorum Regem ablegatus est, eodemque anno, Spectatissimo tum Reipubl. nostrae Syndico, IOAN. IVL. SVRLANDO, (cuius immortalia in publicam salutem merita omnes, qui patriae bene cupiunt, et virtuti suum tribuere decus norunt; ab obliuionis iniuria certatim semper vindicabunt, de morte Eius nunquam, nisi communi grauissimoque mœrore cogitaturi) Reipubl. nomine ad Potentissimum Borussorum Regem misso, comes sociusque negotiorum obeundorum datus est. Quam legationem quanta administrauerint fide et prudentia, apparet ex litteris Celeb. MATVR. VEYSSIER. LA CROZE die vicesimo sexto Decembr. A. MDCCXXIV. ad desideratissimum IOAN. CHRISTOPH. WOLFIVM datis. Quas quum pro humanitate sua mecum communicauerit pie defuncti WOLFII frater, Io. CHRISTIANVS, collega mihi coniunctissimus, easdem, quum epistolis Lacrozianis, VHLII studio in publicum emissis, haud insertae sint, huic scriptio*n*i immiscendas esse duxi. *Gratias tibi quam maximas ago et habeo, quod mihi nobilium et elegantium Virorum, SVRLANDI et BROKESII amicitiam conciliaueris.* Eorum sane consortio valde delectatus sum, et usus sum, quantum potui. Si qua tamen officiorum ratione ipsis defui, id scio; qua sunt humanitate, ii mihi condonabunt, neque tu mibi vitio vertes. • CERTE APVD NOS HONORI FVERVNT REIPUBLICAE VESTRAE, IPSIQUE SERENISSIMAE REGINAE, APVD QVAM, ME COMITANTE, BIS FVERVNT, SESE IN PRIMIS APPROBVERVNT. ~~¶~~ *Cui de Republ. nostra quam praeclarissime merito Viro denuo comes sociusque adiunctus est, quum Anno MDCCXXVI. oratores publici Reipubl. nomine Hanoueram mittendi essent.* Quanta autem cura, fide, prudentia concreditas sibi ad Aulas Principum legationes gesserit BROKESIVS, vel ex illis gratiae signis colligi potest, quibus dignati Eum sunt Viri Principes. Quum enim virtutum, quibus BROKESIVS eminebat, fama ad Aulam Serenissimi Brunoniensem Principis, AVGVSTI WILHELMIV, peruenisset; Princeps ille Clementissimus iis adeo commouebatur, vt pluribus iisque repetitis vicibus maxima Illius, qua BROKESIVM haud indignum iudicabat, gratiae praeberet documenta. Quum Anno MDCCXLIV. Reuerendissimus Serenissimusque Princeps Elector Colonensis Hamburgum inuiseret, Spectatissimo Reip. nostrae Syndico KLEFEKERO, cuius

cuius insignia in patriam merita aetas nostra veneratur, nec posteritas tacebit, BROKESIVS adiunctus est, ut cuius tatis nomine Serenissimo Principi venerationem laetitiamque ob gratiosissimum ad nos accessum deuoti interpretarentur. Hac ipsa occasione carmen ad concentus musicos decantandum, italico sermone exaratum, *L'Alstria festante inscriptum*, composuit: quo adeo delectatus fuit Reuerendissimus Princeps, ut non solum praefens Ei maxima gratiae sua signa daret, sed absens deinde litteris, ipsa Principis manu gratiosissime exaratis, de haud infirmata gratia sua certiore Eum redderet. Nec silentio praeterire possum ea gratiae signa, quibus Eum dignati sunt, quum Potentissima Borussorum Regina Vidua, tum praeter AVGSTVM WILHELMVM, Brunouicensium Ducem, cuius ducalis erga BROKESIVM fauor iam expositus a me est, LODOVICVS RVDOLPHVS, Brunouicenf. itid. Dux, GVNTHERVS, Princeps Schwartzburgicus, LODOVICVS IOAN. WILHELMVS GRVNO, Landgrauius Hasso-Homburgensis, atque HEDWIG SOPHIA, Princeps Anhaltino-Schaumburgensis. Quae quidem Personae Serenissimae repetitis vicibus BROKESIVM litteris, tum soluto tum ligato sermone compositis, quod posterius ab Hassiae Langravi, et Principe Anhaltino-Schaumburgensi factum est, gratiosissime compellarunt. Schwartzburgensium autem Princeps, certissimus ingeniorum arbiter, singularibus BROKESII dotibus meritisque commotus, Eum, transmisso gratiose diplomate, Comitis Palatini Caesarei dignitate Anno MDCCXLVI. clementer ornauit.

Ast vero non Principibus tantum Viris Reipubl. Hamburgensis salutem commendare laborabat, illorumque sibi gratiam sua dexteritate ingenique suauitate conciliabat; sed in ipsa quoque Republica ciuibus prodeesse, eorundemque commoda promouere, viriliter studebat BROKESIVS. Quod quidem tanta fecit felicitate, ut ea, quae ipse innata esse videbatur, populari humanitate omnium omnino ciuum amorem laudemque iure meritoque consequeretur. Annis enim MDCCXXIX. et XXIX. Praeturam urbanam summa dexteritate summoque omnium plausu gesit. Hanc sequuta est Anno MDCCXXX. Praetura agrorum pinguium, in ditione Hamburgensi sitorum, quibus Bill et Ochsenwerder nomen est. Subiectus praeterea ditioni Reipubl. Hamburg. est ille terrae tractus, qui quatuordecim ab Hamburgo milliaria distat, ad oram Albis situs, quem Ritzebüttelam dicunt. Haec regio per sex integros annos a Membro Amplissimi Senatorii Ordinis, Praefecti auctoritate exornato, Reipublnomine regitur BRO-

BROKESIVS noster, patriae tantum salutis studiosus, hanc grauissimam spartam Anno MDCCXXXV. suscepit, eandemque, per sex illos continuos, quibus praefectura illi esset gerenda, annos ita ornauit, vt difficile sit iudicatu, vtrum ille maiora huic terrae eiusque incolis commoda emolumentaque dederit, an ab illis, tanto eius amore flagrantibus, vt non sine vberrima lacrimarum effusione ab iis dimitteretur, accepit. Sicuti autem haec excelsorum est ingeniorum indoles, vt semper eiusmodi suscipiant negotia, quibus gratam sui memoriam apud posteros seruare possint; ita quoque mirandum fane haud est, BROKESIVM cui totius praefecture cura demandata erat, in ea administranda ita se gessisse, vt nec remotissimorum temporum vetustas beneficiorum, huic terrae collatorum, memoriam sit obliteratura. Sunt ex innumeris illis, quibus incolas beavit, beneficiis duo in primis, quae silentio praeterire haud possum: quorum alterum ad religionem, alterum ad ornatum regionis spectat. Quum enim Vir ille religiosissimus probe nosset, hominum industriam, nisi Deo annuente eandemque fortunante, nihil omnino esse profuturam; simulque animaduerteret, quam negligentes essent homines circa beneficia Divina rite colenda, vt hanc incolis excuteret negligentiam, eosdemque ad agnitionem venerationemque diuinorum beneficiorum perduceret; iussit, vt quovis anno, messe consummata, sollemnes Optimo Numini gratiae publice peragerentur. Praeter hoc pium maximeque laudandum institutum et illud obseruandum est, quo curauit, vt nemore ornaretur ager Ritzebuttelensis, omnium usui exposito, quod quidem ob amoenitatem, qua gaudet, ab indigenis peregrinisque frequenter visitatur, et ab auctore suo nomen duxit, nemus BROKESII dictum.

Circumactis sex illis, in quos praefectura Ipsi delata erat, annis, Anno MDCCXLII. Hamburgum, non quidem absque laetitia amicorum, ast vero cum insigni moerore Ritzebuttelensis ad nos rediit BROKESIVS, eo ipso anno Praefectus ciuium armatorum constitutus. Quo quoque anno praetura agri suburbani, qui mons Hamburgensis dicitur, functus est, quam deinde A. MDCCXLII. sequuta est praetura agri Hammensis atque Horneensis; cui eodem anno accessit locus in Senatus rei naualis. Anno autem MDCCXLIII. Musis nostris praesidio datus est, auctoritate Scholarchae primi ornatus. Quemadmodum autem omnia, quae ipsi commissa erant, munera summa diligentia, fidelitate, prudentiaque gessit; ita profecto de eo, munere ac auctoritate Scholarchae primi ornato, vere praedicare possumus, Musas nostras in eo benignissimum parentem certissimumque perfugium esse veneratas.

Talem se praebuit BROKESIVS in publicis illis, quae summa cum laude gesit, muneribus, nec minoribus eum virtutibus conspicuum priuatis in rebus deprehendemus. Mortua Anno MDCCIX. matre eius piissima iam quidem de ineundo matrimonio cogitare cooperat, quod vero propositum vsque ad A. MDCCXIII. variis de causis differebat. Eo autem anno inuenit suauissimam tori sociam, ANNAM IL-SABE LEHMANNIAM, IOANNIS LEHMANNI, cuius honestissimi, filiam, quam sollemini sibi matrimonio iunxit: quod quidem nunquam, nisi quum vxor eius Anno MDCCXXXVI. Ritzebuttelae morte ab eo diuelleretur, acerbum est expertus. Fœcundissimum autem hoc ipsum fuit matrimonium, quum duodecim librorum patrem eum fecit vxor; e quibus adhuc septem superstites sunt. BARTHOLDVS HENRICVS, nominis virtutumque paternarum haeres felicissimus, natus MDCCXV. a Reuerendissimo Electore atque Archiepiscopo Colonensi designatus Confiliarius in rebus ad regimen atque tabularium episcopatus Osnabrugensis spectantibus. ERICVS NICOLAVS, natus MDCCXVIII. Imperatoriae Celsitudinis, Magni Principis Russorum & Ducis Holsatiae a Consiliis Iustitiae, atque in sanctiore consilio, quod Kilonii est, a Secretis MARIA ANNA, nata MDCCXIX. Viro Consultissimo, IACOBO NICOLAO MARTENS, I. U. L. A. MDCCXLV. in matrimonium collocata, e quo duae filiae sunt susceptae. IOACHIMVS WILHELMVS, natus MDCCXXIII. cui ob insignem rei naualis peritiam nauis praefidaria Hamburgensis, tempore belli naues mercatorias ab insultibus hostium defendens, regenda erat tradita; qui iam autem nauis bellicae apud Potentissimos Hollandiae Ordines praefest. IVLIVS HERMANNVS, natus MDCCXXIV. mercaturae operam dans. GARLIEBVS IOACHIMVS, natus MDCCXXVIII. qui in Potentissimi Borussorum Regis exercitu stipendia facit. MARIA HELENA, nata MDCCXXXI. Viroque honestissimo, CHRISTIANO TIMPE, mercatori spectatissimo, MDCCXLVIII. nupta. Ex iis, qui ante patrem diem suum obierunt liberis, filia natu secunda ANNA IL-SABE felici matrimonio iuncta fuit A. MDCCXXXV. Viro Ornatissimo, MARTINO BERNHARDO PRINTZ, qui negotia magna cum dexteritate apud nos exercet, quod vero matrimonium maturo vxoris obitu, qui A. MDCCXLIII. accidit, dissolutum fuit, quum uno filio superstite pater auusque exhilarati essent.

Erat BROKESIVS firma robustaque corporis constitutione praeditus, quae, quam tanto Viro optabamus, longissimam

gissimum ei ætatem promittere videbatur; eandemque sperare iubebat. Ast vero, quam vanae fragilesque spes sint mortalium, huius denuo viri exemplo edocti sumus. Invaserat Nostrum die 13^{io} Ian. A. MDCCXLVII. pectoris quædam valetudo, quae autem ob corpus eius bene alias constitutum nihil mali sub initium minari nobis videbatur. Aliud autem, proh dolor! euentus docuit. Decimus sextus Ianuarii dies fatalis ille simul dies erat, quo vis morbi adeo inuanuerat, vt vanairritaue essent, quae ad corpus relevandum adhibebantur media, BROKESIV Mque, posteaquam annos sexaginta sex, cum quatuor mensibus, demis sex diebus vivendo expleuerat, patriæ, suis, bonisque omnibus placida morte subductum tristes audiremus. Sunt qui hominum animos diuinandi quadam, atque futura præsentiendo vi præditos esse statuant. Ipse BROKESIV S paucis ante obitum hebdomadibus a Serenissima Principe Anhaltino Schaumburgensi rogatus erat, vt, quid de hac sapientum sententia iudicandum sit, eidem exponeret. Ego quidem, re curatius pensitata, omnem præsentiendo vim animis nostris denegandam esse haud quam affirmauerim: quam certe sententiam vt tuear, BROKESII iterum exemplo adducor. Seruabat Vir pius morem illum, ab omnibus certe imitandum, vt anno exacto, beneficia, quam ipsi patriaeque tribuerat Summum Numen, gratus carmine singulari, in quo simul argumentum quoddam peculiare is persequebatur, recoleret ac profiteretur. In eo, quod sub finem Anni MDCCXLVI. compo- fuerat, carmine, artem quiete placideque moriendi edifferuerat, SARASAM imitatus, qui artem semper gaudendi euulgauit. Ipse quidem vir beatus; hoc ultimum fore, quod conscriberet, Carmen, haud putauit: re ipsa autem ultimum fuisse, BROKESIV Mque morti suae praelufisse, moesti fuiimus experti. Ipsum hoc carmen statim post viri beati ex hac vita discessum, tanquam cygnea eius cantio, publicumque fortis, quo præeditus fuit, atque christiano homine digni animi testimonium euulgatum est.

Exposui yobis, Ciues! vitam, virtutes, meritaque BROKESTI, iam caelitibus adscripti. Is, quem inter viuos adhuc versaretur, erat BROKESIVS, qui vestrum amorem suaui illa, qua præeditus erat, humanitate comitateque, cum grauitate mixta, sibi facile conciliaret. Eo autem vos honesti, aequi bonique sensu præeditos esse noui, vt dulci quadam ratione ad hæc dotes mirandas se etandasque allicimini. Quas quum BROKESIVM intuentibus vobis contueri licet, easdem imitari haud desistite. Quod vt eo felicius

felicius fieri possit, tanti viri virtutes breuiter sub finem huius scriptionis repetitas vobis vno quasi obtutu spectandas proponam. Erat BROKESIVS ingenio excelsa, sublimi, dulci; iudicio acri et subtili; in Deum pius, erga ciues popularis, in liberos blandus, erga pauperes beneficus; in confuetudine quotidiana affabilis, et ab omni morositate remotus; in rebus gerendis cautus, prudens, expeditus; in magistratu grauis, ac comis, ius seuerissime dicens; nec tamen eam dimittens gratiam, qua conseruatur aequalitas; in parandis amicis prudens, in retinendis autem, qui suam ipsi fidem probauerant, pertinax; veri amicus, simulationis assentationisque pertaesus; in seruandis promissis fidus; prudens temporis dispensator; patriae amans, verusque Patriota; rerum sapiens arbiter; insigni litterarum optimarum notitia imbutus, neque tamen animo elatus, sed humanus ac modestus; Poeta suavis, doctus, sanctus; Musarum patronus, bonorum praesidium, malorum terror, afflictorum perfugium.

Habetis ciues BROKESII effigiem, imbecilli licet penicillo, ita tamen, ut spero, delineatam, ut vobis ea, quae, erepto nobis BROKESIO, cum eo erecta simul sint bona, facile in memoriam reuocare possit. Et haberemus certe omnes iustissimam luctum communem continuandi caussam, nisi is BROKESIO diuinitus datus esset successor, qui BROKESII similis illum nobis referre iure videtur. Est is Vir Consultissimus Amplissimusque IOANNES DIETERICVS LOCHAVIVS, I. V. D. in quo cum BROKESII virtutibus paternas auitasque simul virtutes amico iunctas vinculo hilares laetique sentimus. Quem virum ut patriae communi, genti suae, optimatibusque quam diutissime, omni felicitatis genere cumulatissimum, superstitem seruare; Amplissimumque Patriae Patrum ordinem, vna cum patria carissima ab omni clade atque infortunii genere sartum tecumque praestare velit Summum quod in caelis est Numen, quam enixissime vouemus, precamur, flagitamus.

Scripta, quibus nominis sibi comparauit celebritatem b. BROKESIVS,
haec sunt:

1. Dissertat. de Cambio. Lugd. Bat. 1704.
2. Verdeutschter Bethlehemischer Kinder-Mord des Ritters Marino.
3. Irdisches Vergnügen in Gott. Huius libri tomus octo Brokesio inter viuos adhuc versante prodire, nonus autem post obitum eius ex reliquis carminum collectus in lucem emissus est.
4. Auszug aus den ersten fünf Theilen des irdischen Vergnügens in Gott.
5. Harmonische Himmels-Lust im Irdischen.
6. Versuch vom Menschen, oder Uebersetzung von Pope's Essay on Man.
7. Aus dem englischen übersegte Jahres-Zeiten, oder Uebersetzung von Tomson's Seasons.